

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Erat eiiciens. Diabolum Christus corporibus expellebat, qui eum
venerat animabus expulsurus. Declarat D. Vincentius quæstionem scitu
digniſimam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

auditis, & locutionis, sed & ipsis fuerat priuatus potentis: in tantum, ut si Christus diabolum tantummodo corpore eiecisset, surdus, mutus, & cæcus adhuc remansisset; quod D. Mathæus signanter aperit: *Oblatus est ei vnus demonium habens cæcus, & mutus, & curauit eum, ita ut loqueretur & videret.* Si namque defectus illi ex eo tantum oriretur, quod eius diabolus corpus inuaserat, totum hoc miraculum efficeretur, sola dæmonis eiectione, ex qua, nullo alio miraculo superaddito, cæcus videret, mutus loqueretur, & surdus audiret. Attamen ait Euangelista, quod nedum illum curauerit, dæmonem expellendo, sed ablatas potentias actusque restituendo.

Vnde D. Hieronymus: *Tria signa simul in vno homine facta sunt, cæcus videt, mutus loquitur, & racula.* possessus à dæmone liberatur. Si vero nomine (mutus) intelligatur & surdus, inserti D. Augustini: *In ca. 12. Tribus linguis, tanquam tribus testibus, testulus Matth. approbatur, quia in ore duorum vel trium testium Tom. 3. habet omne verbum. Tribus linguis, Hebraea scilicet D. Avay. Græca & Latina, quæ lingua toto orbe maxime In Ps. 55. excellunt.*

Sicut autem proxime declarabimus, dicere Tom. 8. licebit cum Venerabili Beda: *Quatuor signa simul in vno homine facta sunt &c.* Abulens. arbitrat hunc hominem priusquam eum diabolus arripisset, seu ab ipsis incunabilis, seu ex accidenti surdum, mutum, cæcumque laborasse. Porro id quod ex Sanctis Patribus excerpso est, quod miser hic, præterquam quod ab imundo correptus esset spiritu, pariter fuerit & cæcus & surdus, & mutus, verum hæc omnia à dæmone processerant, qui hominem inuadens parum est quod illum his priuauerit actibus, in super & ipsas corripit potentias, humorem scilicet crystallinum pupillarum oculi consumens, & spongias euertens, quæ velut parua tympana auribus inseruntur, in quibus auditus potentia selem habet: linguam similiter comosist, ut illa verba formare non posset, ita ut, etiam expulso spiritu, tres illi defectus minime curarentur, cæcitas, surditas: & (vt D. Thom. dicit) *Mutitas.* His liquido constat, quod SS. Patres, nominatim autem D. Chryostom. docent, hominem hunc ex natura non fuisse mutum, surdum ac cæcum, nec ex alio casu, sed opera maligni spiritus, qui illum arripens non solum id effecit, ut totum hominem occuparet, sed realiter obcecaret, surdum, mutumque redderet, & tati eum modo conuulsit, ut licet ipse corpus desereret, nihilominus his omnibus incommodum priuationibus

diaboli.

bus langueret: Hoc namque munus diaboli, hoc toto contendit molimine, nedum actus tollerere congruos, sed &, quantum ei licet, ipsas euertere potentias, & quidquid est in homine, dissipare. Hoc in illo peregit, hoc in vobis conatur, totum te subuertit, & de bono in malum transternit, sedes eras, thronusque Sanctissimæ Trinitatis, transuertit te, & draconum reddidit habitaculum: amicus eras, plus dico, filius Dei, transuertit te in inimicum: celi cuius habebaris, transuertit te, & inferi tui malodiceris; Dei gratia pulcherimus radiabas, transuertit te, & ipsis carbonibus nigrior maculais, *Exterminans:*

Christum modò considera munere suo, vultu ter fanguentem, cuius hoc fit proprium: *Instruere omnia.* saluare, redimere, visum oculis restituere, auribus auditum, linguam loquelam, optimam corpori dispositionem, animæ diuinam conferre gratiam: & bene omnia, fecitque laudabiliter. Exiit Deus, sua nobis hæc operetur misericordia, quatenus animam nostram alacres excitemus, ut cum Plalte regio Diuinae clementiæ parana peronemus: *Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt, nomini sancto eius &c.* Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas, qui redimit de interitu vitam tuam &c.

§. 13. Erat eiiciens. Diabolum Christum corporibus expellebat, qui enim venerat animabus expulsurus. Declarat D. Vincentius quæstionem scitu dignissimam.

EX hoc principio progrediar D. Tho. cum que in communi de Christi miraculis: *Christus ad particulana descendit, inguitens, quæ conuenerit Christum operari, cum in mundum venisset. Vitum (quærit) dæmonum eiectione de corporibus hominum debuerit esse inter cætera mirabilia, maxime illi familiaris. Et affirmatiue respondet: finis etenim quo trahatur in hunc mundum hic erat, ut inde dæmonem fortior expelleret vbi tanquam princeps foris armatus dominabatur, qui omnium in illi agro mundi princeps habebatur. Hoc euidenter Christus expressit cum iam morti proximis opera suo, ad quod è caelis descenderat imponeret colophonem: *Nunc princeps huius mundi euertitur foras.* Hoc sumpsit D. Ioannes suæ principum Epistole: *In hoc apparuit filius Dei, ut dissoluat opera diaboli.* Hoc demum est (ait D. Thom.) quod 3. l.*

Zach. 13. quod ore Zacharie variis addixerat: *Spiritum im-*
mundum auferam de terra. Ad hoc descendit de
 caelis, tanto namque Princeps hic imperio toto
 mundo superbus dominabatur, vt nulla ei esset
 potestas qua demonem mundo exturbare præ-
 uerent. De hoc Deus vt fuscè ita mysteriosè cum
 Iob colloquitur, quo ille patefaciat, cuius lux
 necessario personæ requirit potestatem: cuius da-
 monem mundo elminet, sub nomine seu figu-
 ra ceteri, quem dicit Leuiathan, variis tropis ac
 hyetoglyphicis demonis exponens potentiam,
 adeo magnam, vt nulla sit, qua præualeat. Illum
 sibi subicit, victumque exterruit orbe: quimo-
 mo hoc asserit, ipsos virtute primos, mentis sine
 celebratissimos, tanto timore comminui, vt ad e-
 ius presentiam in pauca, territico contremis-
 cant (vt superius egimus) Hoc illis inuicit ver-
 bis. *Cum subleuatus fueris, timebunt Angeli, & ter-
 rati purgabuntur: Quod alij legunt: Cum caput
 in altum erigit fortissimi nauia timebunt, & for-
 midabunt, sicut apparet Goliath: Omnes Israe-
 lita cum uiderent uirum superant à facie eius, ti-
 mentes eum ualde. Ille uero neminem timet, nec
 lanceam, ues arcum, nec balistam, scutum ridet,
 explodit arma ferrea, vt palcas, vt sinum asti-
 mit: *Refringit quasi piceis seruum, & quasi lig-
 nam uiridum, as: non fugabit eum uir sagitta-
 rius: in stipulam uersi sunt ei lapides fundæ: quasi
 stipulam astimabit malleum, & deridibit uirran-
 tem hastam. &c.* Concludit tandem: *Non est po-
 testas super terram, qua comparatur ei, qui factus
 est: ut nullum timeret.**

21. Cum igitur nulla uigeret in mundo potestas
 que subiceret diabolum illumque mundo ex-
 turbaret, exigebat necessitas vt de regione ex-
 tra mundum posita adueniret, qua fortior da-
 monem eiecet: Hanc Christus secum caelo
 deulit, qui eo uent animo in mundum: *In hoc
 apparuit filius Dei, ut dissoluat opera diaboli. Des-
 cendit quasi in stadium filius Dei, demonis &
 opera, & potestatem destructurus, cui filiorum
 hominum uires erant vincendo impotentes. Qui
 uero ad hoc descendit, cui magis debebat inten-
 dere, quam demonis expulsio? Verum enim
 uero, uotandum monet Doctor Angelicus, hanc
 Christi primariam non fuisse mentem, diabolum
 uidebat corporibus, sed animatus exturbare:
 sunt etenim illic, bonum illud, & pulentum, homi-
 nisque pulchrum, ob quas dicitur homo factus
 ad imaginem Dei: que similitudinem: hoc quo-
 diabolus que primarium fuit interitum diaboli, occupa-
 re, & possidere ipsas animas quasi sibi proprias,
 mas qua ac in illis per peccatum dominari. Huc colli-*

mat, hoc in eandem, vt superbus: vt Dominus ibidè
 declarat. *Omne sublime uidet: ipse est rex super
 uniuersos filios superbia.* In qua oculum intendit
 ille superbis omnibus superior, nisi in subli-
 mia summa, eminentia? Legit Nicetas: *Totus su-
 perbia est: & nihil humile mente pertrahat. Quan-
 ti cogitas illum facere, corpus hominis uile a-
 deo & abiectum: quod ex miseriarum quibus
 oppletur, cumulo D. Paulus nominat. Corpus hu-
 militatis nostra.* Est autem homo creaturam om-
 nium abiectissimum ex parte corporis, sicut ex a-
 nimæ parte ceteris omnibus eminentior. Huc
 eius collimat oculus: *Omne sublime uidet.* Hanc
 toto conatu persequitur, & molimine conseq-
 uentur Congruè declarat David huius bestia
 superbiæ: *Superbia eorum, qui te oderunt, ascen-
 dit semper. Illos in caelo Dei creauit omnipoten-
 tia, at eorum ibi in tantum treuit arrogan-
 tia, ut oculos in supremam Dei sedem coniec-
 rint, hanc appetierint, Deo similes esse concu-
 pierint, uide caput omnium in has prorupit uo-
 ces. Super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo
 in monte testamenti: &c. similis ero Altissimo. Inde
 deturbatus Lucifer, inde præcipitati demones
 in terram delecti conuerunt, in qua constituitur
 omnium præcipuum, nobilissimum & sublimis-
 simum hominis animam esse diabolus intelle-
 xit, creatam in Dei thronum, habitaculum diu-
 inæ maiestatis, & regni sui celsitudinem. Hanc
 neruis omnibus studuit occupare, possidere la-
 borauit, huc omnes eius conatus, eiusque deside-
 ria diriguntur.*

Nec inconcinne hoc dixit David, imo sepius
 repetit. *Alieni insurrexerunt aduersum me, & Psa. 65. 5.
 fortes quaesierunt animam meam.* Illud nomen
 fortes legit alij formidabiles, alij uolenti, alij saui. D. Axov.
 D. Aug. Potentes. propria sunt hæc epitheta dia-
 bolo. In uic uic Domine, fortes insidiantur, huic cap. 16,
 omnes adhibent machinas, studia collocant. Tom. 9.
*Querunt animam meam, ut auferant eam. Hoc est. III.
 (inquit D. Augustin.) Continuum studium eius, Similitu-
 hoc & mecum desiderium eius, ut animas, quas crea-
 uerit, deuoret. Navei facit dux exercitus, praefidii
 corona cingens parietes occupare, ex iis sua sus-
 pendere tentoria, manibus apprehendere extero-
 ra. Hoc unicum habet in animo, cubitalia, dom-
 nus, palatia interna possidere, præcipuum uitis
 arcem occupare, thesauros depredari occultos,
 & omnibus inecognitos. Si hæc non obtineat,
 qui quid circa muros occupat, aut agit, flocci-
 perat. Corona cinxit diabolus arcem illam
 inexpugnabilem Iob, castrum illud in rupe po-
 situm corpus suis obsecit, ad parietes accessit*

corporis, carnis viros doloribus paulisque concussit, omnigenis morbis impugnavit. Hoc eius non primarium studium, sed intrare, & per impatientiam iniustasque contra Deum querimoniae, ac sacrilegas blasphemias, viri iusti animam occupare: cum hucusque pervenire se posse desperaret, irritosque suos esse cerneret conatus, quidquid in eum molitus fuerat, quasi nihil fecisse, iudicabat: unde Dominus ait: *Tu commouisti me, adversus eum ut affligerem eum frustra.* Attende maledicti, tuos omnes irritos esse labores inania studia, quae tibi in eum concessi: frustra licet etiam corpus possideris, & in illud, quidquid virum habuisti, pro mala tua voluntate, impenderis: numquid animam superasti, victorque possidisti?

Iob. c. 2. 3.

Hinc doctrinam illam capies, quam dominica praeterita tetigimus, nimirum, quid si per peccatum diabolus animam occupavit, eamque Dominus possederit, parum illum curare, nec esse sollicitum, ut & corpus possideat: quinimo saepe numero, dum animam pro libitu possidet, licet realiter corpus possideat, illud tamen minime dirigit, & praeterit inconcussum: quietus enim arcem possidet, cui inhiabat, principalem. Unde cum esset D. Vincentius Ferrarius Praedicator ordinis nostri vir Apostolicus in Curia Regis D. Ican. secundi Ayloniae, quo magis a Regis & Regina fuerat instantia precibusque entocatus, ut vitam referunt annales M. Dial. M. Gomez ipso natalis Christi die anno 1411. quadam

L. 1. vita S. Vincentii ca. 22. concione propria manu scripta, dubium explicata. *L. 1. c. ut sita à Iudaeis obiectum, eo quod in illa vita 24. histor.* ipso praedicante, singulis diebus, sub eius concionibus tot lymphatici proderentur, quos nemo *Don Ina-* tales esse suspicabatur, nec ipsi se tanto malo *mel. 2. ca.* correptos esse sentiebant.

151.

IV. Percunctari sune, cur plures inter Christianos, quam inter Mauros, Iudaeos, aliosque infideles, ne fario spiritu corripere. *Lector me in hanc incidisse quaestionem: quia ipse huius afflicti apud Maurus obicit, dum illum ad fidem Ca holicam convertere laborarem: Et si quis attentius consideraverit verum esse comperiet: vi tenus enim inter Christianos plurimos reprobo spiritu agitato quibus celeberrimae replentur Ecclesiae, qui eo remedij causa consunt liberandi: velut an S. Agathe in Catania ad S. Patris nostri Domini Benoniae. Cathedrali Ecclesiam Mediolani, ad S. Dyphnae in Brabantia.*

34

Hanc energumencorum multitudinem constat

apud Iudaeos, Arabesque non inveniri. Respondit illis D. Vincentius: ex supposito mendacio illos procedere: licet enim concedamus quod verum est, multos inter Christianos pythoneo spiritu esse afflatos, maior tamen longe extra omnem comparationem est eorum apud infideles multitudo. Ad huius propositionis confirmationem, hoc supponit principium, non semper visibiliter à dæmone illos torqueri quorum ipse corpora possidet, quinimo lapsus in illis quietus residet, & adeo pacatus, ut nullus percipere queat, tales à dæmone possideri. Hoc vobis inquit ipsa volo experientia confirmare, cuius me testem confugio. In Lombardia quotidianis infudans concionibus, multi quotidie defessi à dæmone prodibant in publicum, de quibus ne v. l. sensu habebatur suspicio. Vixit autem in Catalonia hoc mihi contigit, quod vixit concione quinquaginta promperant, vociferantes, ululantes, & motibus adeo incompotus feroces, ut eos arreptos esse nemo dubitaret, de quorum ne vel uno eniquam tale quid venierat in mentem. Quod hic D. Vincentius narrat, pa et quotidie Mediolani, ubi clausus vnus, quo Christus cruci affixus dicitur, ut thesaurus omni a eo pretiosior asseruatur, quem aliquoties in supplicatione defecerunt. Archiepiscopus autem illum praefectus in pensum in cruce signata, duarum vlnarum latitudine. Innumerabilis accurrunt peccato populus, dumque per plateas circumfertur, plurimi tam viri quam mulieres erumpunt dæmonem habentes, de quibus nemo suspicabatur malum, diabolus enim illos possidens se continebat, nec illorum agnabat corpora, donec huius thesauri non ferens praesentiam, quem in sui maximum dæmonum, nostrumque leniter remedium, alteratur, turbatur, frendet dentibus, spumat, stridet, subsistit, & cruciatus miseris torquet miserandis. Hæc quoque tempore D. Ambro. contigit D. Agnon dubium, qui huic sacrosancto clavo, virtutem contra satanicos attribuit omnino singulariorem: *Eccle. laurus in honore est, & quem ad mare Theoprem impressimus, remedium salutis est, atque insubillit quadam potestate, dæmones torquet.* His suppositis, novitissimus inquit D. Vincentius non quia pauciores apud infideles à diabolo visis, si vltor torquentur, ideo sint pauciores, imo, sine vlla comparatione sunt multo plures: huius asseruit Christus in Evangelio ratione: *Cum fuerit armatus custodit atrium suum in pace sunt omnia que possidet.* Castri praefectus, qui tranquillus arce residet, quid causa est se moveret, turbaret, inquietaret: passivus illud possidet. Quando diabo-

diabolus in homine residet turbatus à hemines fed omnia parent ad nutum, nullus prodir inimicus: vti quid comoueretur? Apud Arabes, alioque infideles in pace sunt omnia, quæ possidet, corpus, anima, sensus, potentia, curæ, cuncta diabolus obediunt, in nullo refragantur nulli offerunt inimicum, nec inimici vestigiū, nō eruct, non Evangelia, non eccluraciones, non Sancto- rum reliquias, dormit quietus: vnde in pluribus eorum, quorum integrum perfectumque diabolus habet dominū, quasi in proprio demoratur palatio, facti sunt vt vile luxuriam ac spūci- tiam fuisse, nihil ei prouocet nauicam, deterret nihil. Hinc apud illos tot vigeat prestigia, tot pythones, & sagæ, tot cum diabolo et intructus nefandissimi: Apud Christianos autem singulis diebus conclamat ad arma, corā cruce, Euan- gelis, quorum filij verbi, fidei Catholice con- fessio, item & peccatorum, quotidianæ eccluraciones, sonus campanarum benedictarum, aspersio aquæ lustralis, Sanctorum reliquiarū diabolo classietem intonant, dormienti. His turbatur, furit, exardet, cis, proliet, torquetur & qui latebat, detegitur.

pmis, quanto longius abest, ad animæ possessione, tanto patet eū corpus vexare seuerius. Exem- plo ubi sit Iob, Stagyrius, alijque plures, quoru supra meminimus. Sit igitur conclusio: hoc esse principale demonis studium vt animas sibi possideat. Nihilominus aliquando permittit Deus, vt conslet, quomodo possideat animas, & quid in illis operetur, vt corpus inuadat, & spectemus quid in illo operetur, quam seuerè illud exer- ciet, euertat, corringat, collidat, &c. Seiuata quoque eadem proportione, perpende Christi hoc esse intentum principale, diabolica animas libe- rare potestate, quæ per peccatum Dominus oc- cupat: vt autem nobis sit perspicuum quid in animarum opereat liberatione, sapienter agit, de liberatione corporum, quæ diabolus occupat, illumque exterminat, quo probet se animarum esse liberatorem, ex eo quod se corporum lucel- clatus ostendat esse liberatorem.

§. 14. Erat eiciens, Inissetbat Christus eie- ctioni demonis ex anima, qui cum ipso muscu sit importunior, vocatur Beelzebub.

Hinc ratione scies, docet D. Th. rur maxi- me fuerit constitutus, & opportunus, vt 3. p. q. 44. Christus præ ceteris mirabilibus seuis incederet & frequentius deon omni de corporibus eiectioni. In huius confirmatione ratione adducit, quàm ad amūsam expendi D. Aug. differens de Christi miraculis: Si ponat, ex necessitate requiri quod Christus miracula patret, vt illis ad fidem viam præfaceret, quàm de seipso prædicabat, & quàm nobis de illo habere conuenit. Quis autem est fidei nostræ primarius articulus? Quod Dei filius in mūdū uenerit, redemptor, uiuificator saluator, & restaurator animarum. Non in- quomodo hoc cognoscimus, nos qui res cog- noscimus, oentior in ministerio corporis sex operibus, quæ fecit in eorū totius mūdū. In eū sinem tribuit vitam corporum, utos resuscitauit, oculos cæco, gressum claudis, membra dis- torta seu luxata restituit, &c. Hæc in, quærit D. Aug. arbitraris magi esse penderis? Nū hæc principalis ab eō in eia credideris? Nequaquæ hæc etiam omnia seum suū & palea, quæ car- nē tāgunt quæ circa corpus sunt: sic enim Deus Naxæ præcepit altitū, in clamarū: *Glama. Omnis ca- ro sanū. Et omnis gloria eius, quasi flos agri. Exi- gnum quid est sanitas corporalis, quæ David u- nam eiecit: Vana salus hominis: tam debilis, & languens, vt ad minimū folis radium dissipetur.*

Salus

53. Hoc omnibus innotescit ex eo, quod apud hi- storiographos est in confesso. Choro intererat hæc dominica tertia quadragesimæ filius ille perditionis Lutheri: sub cuius tū aliis Religio- sis, sicut & an inter filios Dei cuius iam & anti- mæ & corpus diabolus possederat, nec tamē illā mansionis iuxta signa demonstrabat, ita vt nullis id omnino sciret: cuiq; à Diacono, præfens cā- taretur. Euangelis: *Erant Iesus eiciens demonia* & illud erat mutū, Nefarius spiritus, qui Luth- rum, inuaserat, horum vt uerborū, coactus con- tupto furere ea pit in terrā hominem prostra- uis, ore spumans, uoce beati elicit; & exclama- uit: *Non sum ego, non sum ego*, quasi diceret: Non sum ego ille, qui huc intiam, vt Luthero claudā os, lingua præpediam organum, uelut hic dæ- mon Evangelicus: & ueritatem rei probauit e- uentus, illum etenim loquam ad eo, linguaque reddidit dissolutum, vt in hæc usque tempora blasphemæ perseueret eius damnæ iniquitatis.

VII. Hoc est, quod asserit D. Vincent. in Contra- cohibere Regis Ioannis, alijque plurimis lo- cis, multos in mūdū spiritus laborare, qui tales esse non agnoscentur: sicut etenim pacatus dra- bolus, nec corpora carrixef dilatat. In quibus autē suem illos perturbet, si vt proprios possideat, & quidquid habeat, pacifec se possidere congau- deat, animam, corpus, sensus, cogitationes, opes, actiones? Ne credideris ex corporis diuexaric- re, colligi animæ quoque possessionem: imo, ita